

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БАХМУТСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом в.о директора закладу
фахової передвищої освіти
від 13.12.2023 р. № 83-од

Микола ЗІНЧЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ

**про гурткову роботу у Бахмутському фаховому коледжі
транспортної інфраструктури**

РОЗГЛЯНУТО та УХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Бахмутського фахового коледжу
транспортної інфраструктури
Протокол № 5 від 13.12.2023 року

Загальні положення

1.1. Позааудиторна робота – різноманітна планова освітня і виховна робота спрямована на задоволення інтересів і запитів студентів, яка проводиться у позааудиторний час.

Позааудиторну роботу організовує зі студентами педагогічний колектив Бахмутського фахового коледжу транспортної інфраструктури (далі Коледж).

1.2. Позааудиторна робота студентів регламентується законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», наказами та розпорядженнями директора Коледжу та даним Положенням.

1.3. Мета позааудиторної роботи студентів:

- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів;
- формування у студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань;
- закріплення, збагачення і поглиблення знань, набутих у процесі навчання, застосування їх на практиці;
- розширення загального світогляду студентів, формування наукового світогляду;
- формування інтересів студентів до різних галузей науки, техніки, мистецтва, спорту;
- виявлення і розвиток індивідуальних творчих здібностей і нахилів;
- організація змістовного дозвілля студентів, культурного відпочинку та розваг;
- забезпечення всебічного виховання студентів.

1.4. Учасники позааудиторної роботи:

- викладачі;
- класні керівники;
- вихователі гуртожитків;
- бібліотекарі;
- майстри виробничого навчання;
- керівники гуртків та спортивних секцій;
- студенти Коледжу.

2. Принципи та форми позааудиторної роботи

2.1. Принципи позааудиторної роботи:

- добровільна участь у ній студентів;
- суспільна спрямованість;
- ініціатива і самодіяльність студентів;
- розвиток винахідливості, студентської технічної та художньої творчості;
- всебічна фізична підготовка;

- взаємодія різних форм і видів.

2.2. Форми позааудиторної роботи:

2.2.1. Масові:

- тижні відділень;
- тижні предметних (циклових) комісій;
- тематичні вечори;
- конкурси;
- олімпіади;
- фестивалі;
- виставки.

2.2.2. Групові (гурткові):

- гуртки;
- екскурсії;
- виховні години.

2.2.3. Індивідуальні:

- консультації;
- підготовка рефератів;
- підготовка виступів та повідомлень;
- колекціонування тощо.

Індивідуальні форми роботи можуть пов'язуватися та використовуватися із масовими та груповими.

3. Гурткова робота

3.1. Гурткова робота – невід'ємна частина освітнього процесу у Коледжі, яка розвиває і формує загальні якості відповідно до вікових можливостей студентів, задовольняє психологічну потребу у спілкуванні і самовизначенні та вирішує проблему дозвілля.

3.2. Мета гурткової роботи:

- розширення і поглиблення бази знань;
- розвиток пізнавальних інтересів і творчих здібностей;
- формування практичних умінь і навичок.

3.3. Завдання гурткової роботи:

- створення умов для творчого розвитку та самовираження студентів;
- організація змістовного дозвілля студентів;
- впровадження інноваційних форм і методів навчання та виховання;
- створення системи роботи з обдарованими студентами;
- задоволення потреб студентської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів і здібностей.

3.4. Принципи здійснення гурткової роботи:

- демократизація та гуманізація;
- наступність та інтеграція;

- самостійність і активність творчої особистості;
- єдність загальнолюдських і національних цінностей;
- багатогалузевість та варіативність;
- науковість і системність;
- добровільність та доступність;
- практична спрямованість.

3.5. Система гурткової роботи містить наступні компоненти:

- гуртки (предметні, художньої творчості, пошуково-дослідницькі, технічної творчості, прикладних навичок і вмінь);
- студентські клуби (розрізняють за тематичною спрямованістю);
- спортивні секції.

Система гурткової роботи не є вичерпною, носить орієнтовний характер, дозволяє включати інші структурні компоненти.

До участі в роботі гуртків клубів, спортивних секцій залучаються студенти всіх курсів Коледжу з урахуванням їх власних інтересів і вподобань, кількістю не менше 5 учасників.

Предметні гуртки спрямовані на поглиблення знань з певних дисциплін (як правило, з дисциплін гуманітарного та природничо-математичних циклів).

Гуртки художньої творчості дають змогу студентам займатися аматорською діяльністю, відродженням традицій народно-побутового мистецтва, залучають їх до художньої творчості (драматичні, хореографічні, хоріві, музичні, вокально-інструментальні, фольклорні, фотомайстерні та ін.).

Пошуково-дослідницькі гуртки опираються на пошуково-дослідницьку діяльність та поглиблене ознайомлення студентів з певною проблемою, вирішують завдання формування і розвитку соціально-активної, гуманістично спрямованої особистості з глибоко усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості і самобутності.

Гуртки технічної творчості, у яких студенти розширюють і поглиблюють свої технічні знання, розвивають та удосконалюють уміння та навички експериментування, моделювання, конструювання (творчі бригади раціоналізаторів, студентські конструкторські бюро тощо).

Гуртки прикладних навичок і вмінь, в яких студенти набувають навичок роботи з природним матеріалом, облаштування власного побуту, ведення домашнього господарства (ремісничі, «умілі руки», різьблення, вишивка, бісероплетіння та ін.).

Студентські клуби – організаційно-оформлені та стабільно функціонуючі у Коледжсі групи однодумців, зайнятих соціально-корисною, культурно-дозвіллевою діяльністю, які функціонують на базі самоврядування.

Клуби сприяють задоволенню різнобічних інтересів і потреб у підвищенні своєї духовної культури, формують уміння самостійно висловлюватися, обстоювати свої думки, погляди і переконання.

Діяльність у клубах базується на принципах добровільності, самоврядування, колективного пошуку, індивідуалізації форм і методів.

За тематичною спрямованістю клуби бувають економічні, історичні, політичні, народознавчі та ін.

Спортивні секції покликані пропагувати здоровий спосіб життя, сприяти розширенню форм дозвілля, зміцненню фізичних можливостей організму на фоні негативного впливу довкілля на здоров'я населення, забезпечувати повноцінний розвиток молоді.

3.6. Форми гурткової роботи.

3.6.1. Інформаційні

- лекція;
- бесіда;
- диспут та дискусія;
- усний журнал;
- зустрічі зі спеціалістами;
- екскурсія та тематична подорож;
- вивчення досвіду роботи та інше.

3.6.2. Ілюстративно-показові

- виставки робіт;
- фотовиставка;
- тематична газета;
- вернісаж;
- експозиція;
- колаж та ін.;

3.6.3. Практичні

- театралізоване свято;
- тематичний виховний захід;
- семінар-практикум;
- олімпіада;
- рольова гра;
- наукове дослідження та ін.

Форми проведення занять добираються керівниками гуртків, клубів, спортивних секцій на власний розсуд і спрямовані на задоволення потреб у творчому та професійному розвитку, створення умов для формування творчої розвиненої, соціально зрілої та психологічно адаптованої особистості, розвиток пізнавальних інтересів та здібностей студентів.

4. Створення, планування, облік роботи, звітність та контроль

4.1. Створення гуртків, студентських клубів, спортивних секцій відбувається відповідно до чинного законодавства на основі наказу

керівника Коледжу. У наказі, який видається до початку навчального року вказується назва гуртка, призначається його керівник, передбачаються умови оплати праці (якщо це передбачено законодавством) та інші умови обліку праці (якщо оплата праці не передбачена).

Як правило при кожному кабінеті діє предметний чи пошуково-дослідницький гурток, при лабораторії – гурток технічної творчості. Гуртки прикладних навичок і вмінь та студентські клуби можуть створюватися як при кабінетах та лабораторіях, так і у гуртожитку Коледжу.

Мінімальна кількість студентів-учасників предметних та пошуково-дослідницьких гуртків, гуртків технічної творчості та прикладних навичок і вмінь становить 5 осіб. Мінімальна кількість студентів-учасників гуртків художньої самодіяльності та спортивних секцій – 15 осіб. Студентські клуби, як правило, об'єднують не менше 10 учасників.

4.2. Планування та проведення занять.

Заняття гуртків та спортивних секцій проводяться на основі планів роботи розроблених їх керівниками, розглянутих на засіданнях циклових (предметних) комісій та методичних об'єднань, затверджених у встановленому порядку керівниками структурних підрозділів (заступниками директора з навчальної, виховної та навчально-виробничої роботи). Тематика засідань студентських клубів попередньо погоджується із органами студентського самоврядування Коледжу.

Заняття гуртків та студентських клубів проводяться згідно встановленого графіка, але не рідше 1-го разу на місяць, кожне тривалістю 1-2 години. За необхідності та бажанням учасників гуртків може встановлюватися інша періодичність та тривалість занять. Відвідування засідань студентських клубів не регламентуються і не є обов'язковим для студентів. Періодичність проведення засідань визначається керівником клубу та доводиться до відома учасників.

Якщо керівники гуртків та спортивних секцій отримують встановлену заробітну плату, то періодичність і тривалість проведених занять визначається законодавством.

4.3. Оплата, облік роботи та звітність керівників гуртків.

Оплата праці керівників гуртків здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок державного бюджету та коштів Коледжу.

Якщо оплата праці керівників гуртків та спортивних секцій не здійснюється то облік проведених занять здійснюється за рахунок годин індивідуального плану роботи викладача.

З метою обліку роботи кожний керівник гуртка та спортивної секції веде журнал обліку роботи у якому міститься персональний склад гуртка, облік відвідування, тематика та кількість проведених занять, основні напрямки роботи тощо.

Керівники гуртків та спортивних секцій, студентських клубів зобов'язані мати методичне забезпечення проведених занять.

Керівники гуртків щороку звітують про роботу на засіданнях циклових (предметних) комісій та здають звіти про проведену у навчальному році роботу керівникам структурних підрозділів. Крім того, формами звітності гуртків та спортивних секцій є:

- проведення творчих звітів;
- проведення конференцій та семінарів;
- спортивні змагання;
- виставки;
- презентації;
- круглі столи;
- проведення предметних тижнів;
- концерти художньої самодіяльності та інше.

4.4. Систематичний контроль за роботою гуртків та спортивних секцій здійснюють керівники структурних підрозділів.

5. Посадові обов'язки керівника гуртка

5.1. Керівник гуртка та спортивної секції призначається на посаду та звільняється з неї керівником Коледжу.

5.2. Керівник гуртка повинен мати вищу або середню професійну освіту. Особа, що не має відповідної освіти, але має достатній практичний досвід, знання, вміння (наприклад у галузі народних промислів) та виконує якісно і в повному обсязі покладені на неї посадові обов'язки, як виняток, може бути призначена на посаду керівника гуртка.

5.3. Керівники гуртків та спортивних секцій підпорядковані заступникам директора з навчальної, виховної та навчально-виробничої роботи.

5.4. У своїй діяльності керівники гуртків та спортивних секцій керуються Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», наказами органів управління освітою всіх рівнів з питань освіти й виховання, правилами й нормами охорони праці, техніки безпеки, а також локальними правовими актами Коледжу (в тому числі Правилами внутрішнього трудового розпорядку, наказами й розпорядженнями директора, цим Положенням), колективним договором.

5.5. Керівник гуртка виконує такі посадові обов'язки:

- комплектує кількісний та персональний склад студентів гуртка, секції, клубу і вживає заходів щодо його збереження протягом строку навчання;
- здійснює додаткову освіту та виховання студентів;
- забезпечує педагогічне обґрунтований вибір форм, засобів і методів роботи (навчання) виходячи з психофізіологічної доцільності;
- забезпечує дотримання прав і свобод студентів;
- бере участь у розробці та реалізації освітніх програм;
- складає плани і програми занять, забезпечує їх виконання, веде встановлену документацію та звітність;

- виявляє творчі здібності студентів, сприяє їхньому розвитку, формуванню стійких професійних інтересів та нахилів;
- підтримує обдарованих і талановитих студентів, у тому числі із обмеженими можливостями здоров'я;
- організовує участь студентів у масових заходах;
- забезпечує під час проведення занять дотримання правил охорони праці, техніки безпеки і протипожежного захисту, проводить інструктаж з охорони праці з обов'язковою реєстрацією в журналі встановленого зразка;
- систематично підвищує свою професійну кваліфікацію, бере участь у методичній роботі різних форм, в тому числі у діяльності методичних об'єднань;
- дотримується етичних норм поведінки, що відповідають громадському статусу педагога, в навчальному закладі, побуті, громадських місцях.

5.6. Керівник гуртка має право на:

- захист професійної гідності та честі;
- ознайомлення зі скаргами та іншими документами, що містять оцінку його роботи, надання щодо них пояснень;
- захист своїх інтересів самостійно чи через представника, в тому числі адвоката, у випадку дисциплінарного чи службового розслідування, пов'язаного з порушенням педагогом норм професійної етики;
- конфіденційність дисциплінарного (службового) розслідування, за винятком випадків, що передбачені законом;
- вільний вибір та використання методик навчання та виховання, навчальних посібників і матеріалів, підручників, методів оцінювання знань студентів;
- підвищення кваліфікації;
- проходження атестації на добровільній основі на відповідну кваліфікаційну категорію;

5.7. Відповідальність.

- керівник гуртка несе відповідальність відповідно до законодавства України за якість виконання освітніх програм, збереження життя і здоров'я студентів під час занять, дотримання їхніх прав і свобод;
- за невиконання чи неналежне виконання без поважних причин Правил внутрішнього трудового розпорядку Коледжу та інших локальних нормативних актів, посадових обов'язків, керівник гуртка несе дисциплінарну відповідальність у порядку, встановленому трудовим законодавством;
- за застосування, в тому числі одноразове, методів виховання, пов'язаних із фізичним і/чи психічним насиллям над особою студента, а також скоєння іншого аморального вчинку керівник

гуртка може бути звільнений з посади, яку він обіймає, відповідно до трудового законодавства і Закону України «Про освіту»;

- за завдані навчальному закладу чи учасникам освітнього процесу у зв'язку з виконання (невиконанням) своїх посадових обов'язків збитки керівник гуртка несе матеріальну відповідальність в порядку і межах, встановлених трудовим і/чи цивільним законодавством.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Гурток може бути реорганізованим або ліквідованим за пропозицією циклової комісії, відділення наказом директора Коледжу.

6.2. Дане Положення погоджується директором Коледжу та вступає в силу відповідно до наказу директора Коледжу.